

Republika e Serbisë

MINISTRIA E ARSIMIT, SHKENCËS DHE E ZHVILLIMIT TEKNOLOGJIK
ENTI PËR VLERËSIMIN E CILËSISË SË ARSIMIT DHE TË EDUKIMIT

PROVIMI PËRFUNDIMTAR NË FUND TË ARSIMIT DHE TË EDUKIMIT FILLOR

Viti shkollor 2018/2019

TEST I KOMBINUAR

nga shkencat natyrore dhe shoqërore

UDHËZIM PËR PUNË NË TEST

- Para teje është testi i kombinuar nga shkencat natyrore dhe shoqërore me detyra nga lënda e biologjisë, historisë, gjeografisë, fizikës dhe kimisë. Testin që duhesh ta zgjidhësh i ka 20 detyra, ndërsa për punë janë paraparë 120 minuta. Secilën detyrë së pari lexoje me kujdes dhe mendo se çfarë kërkohet në këtë pyetje.
- Me kujdes lexo tekstin e secilës detyre, sepse në të janë dhënë sqarime se në cilën mënyrë duhesh të përgjigjesh. Gjatë punës nuk mund të përdorësh celularin.
- Në katrorin i cili gjendet në anën e djathtë të detyrës mos shëno asgjë, në këtë hapësirë shënohet numri i pikëve.
- Në këte dhe faqen e fundit mos shëno asgjë.
- Testin duhesh ta plotësosh me stilolaps. Gjatë punës mund të përdorësh lapsin e thjeshtë dhe gomën. Detyrat në fillim zgjidhi me laps të thjeshtë, sepse kështu ke mundësi që, nëse e vëren gabimin, atë mund ta korrigjosh.
- Para se ta dorëzosh testin, verifikoji përgjigjet e tua, pastaj të gjitha përgjigjet shënoi me laps të thjeshtë. Përgjigjja e cila është shënuar vetëm me laps të thjeshtë nuk do të pranohet, si dhe përgjigjja e cila është e shkarravitur dhe është korrigjuar me stilolaps.
- Nëse e përfundon më herët dorëzoja testin arsimtarit kujdestar dhe qetë largohu duke mos i penguar të tjerët.

Ju dëshirojmë sukses në provim!

1. Nëse pohimi është i saktë, rretho shkronjën S, e nëse është i pasaktë, rretho shkronjën P.

1.	Metalet janë përçues të mirë të rrymës elektrike.	S	P
2.	Goma është përçues.	S	P
3.	Uji i destiluar e përçon rrymën elektrike.	S	P
4.	Ajri ndonjëherë mund të përçojë rrymën elektrike.	S	P

2. 1. Në kushte normale uji ngrihet në temperatur saktësisht të përcaktuar. Sa është vlera e kësaj temperature?

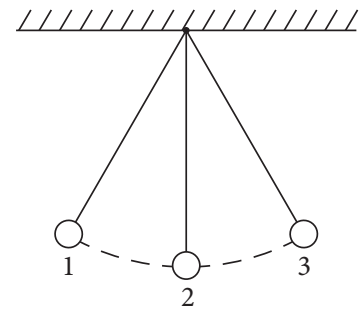
Përgjigjja: _____ °C

2. Në kushte normale uji vëlon në temperaturë saktësisht të përcaktuar. Sa është vlera e kësaj temperature?

Përgjigjja: _____ °C

3. Koha gjatë së cilës lavjerësi i paraqitur në fotografi kalon nga pika 1 në pikën 3 është 1 s. Sa është perioda e oscilimit të këtij lavjerësi?

- a) 0,5 s
- b) 1 s
- c) 1,5 s
- d) 2 s

Rretho shkronjën para përgjigjjes së saktë.

4. Topi pa shpejtësi fillestare, bie lirishëm nga lartësia në të cilën e ka energjinë potenciale 2 000 J. Përcakto vlerën e energjisë kinetike të trupit në fillim të lëvizjes, në gjysmën e rrugës së kaluar dhe gjatë rënies në tokë. Rezistenca e ajrit dhe ajo e fërkimit të mos merren parasysh.

1. energjia kinetike në fillim të lëvizjes $E_k =$ _____ J

2. energjia kinetike në gjysmën të rrugëtimit $E_k =$ _____ J

3. energjia kinetike para rënies në tokë $E_k =$ _____ J

Në vijat e zbrazëta shëno vlerat e sakta.

1. Cili artikull ushqimor është i pasur me amidon?

- a) vezët
- b) sallama
- c) ullinjët
- d) gruri

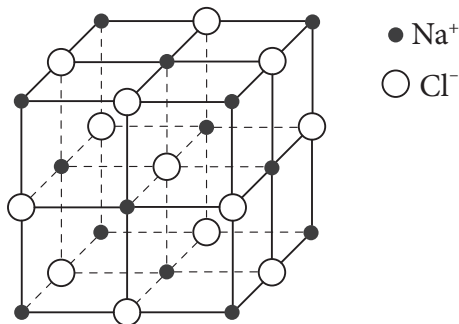
Rretho shkronjën para përgjigjes së saktë.

2. Në vijën pranë emrit të substancës shkruaj formulën e saj.

1. oksid-kalciumi _____

2. hidroksid-kalciumi _____

3. Në figurë është modeli i rrjetës kristalore të klorurit të natriumit.

Në fjalinë e dhënë me shkronja të trasha janë dhënë kuptimet nga të cilët njëri është i saktë ndërsa tjetri i pasaktë. Në çdo çift rretho kuptimin përkatës, ashtu që pohimi të jetë i saktë.

Lidhjet në mes **atomeve/joneve** në rrjetë janë të **dobëta/të forta** dhe për këtë kloruri i natriumit ka temperaturë të shkrirjes **të ulët/të lartë**.

1. Çka është Matarimi?

- a) ndryshimi i ngjyrës së qimeve sezonale te gjitarët;
- b) dalja e insektit të rritur nga kukëlla;
- c) lirimimi dhe ndërrimi i puplave të shpendët;
- d) zhveshja e gjarprit.

Rretho shkronjën para përgjigjes të saktë.

2. Emërtimi tjetër për bashkësinë jetësore është:

- a) biocenoza;
- b) biotopi;
- c) biosfera;
- d) ekosistemi.

Rretho shkronjën para përgjigjes se saktë.

3. Secili numër paraqet një pjesë të qelizës.

- 1 – muri qelizor
- 2 – membrana qelizore
- 3 – citoplazma
- 4 – mitokondria
- 5 – kloroplasti
- 6 – bërthama

Pjesët që janë në qelizë bimore dhe shtazore shënohen me numra

_____.

4. Skrraja e shiut është organizëm dy gjinor. Si zhvillohet mbarësimi tek kjo?

- a) te i njëjti individ – me vefekondim
- b) fekondimi i mashkullit me femrën
- c) kryqëzimi ndërmjet dy hermafroditëve
- d) jashtë trupit në mjedisin e jashtëm

Rretho shkronjën para përgjigjes se saktë.

5. Brinjët në kafazin e krahavorit janë të lidhura me ind korcor dhe këta e mundësojnë:

- a) punën e gjandrave gjoksore;
- b) lëvizjet e frymëmarrjes;
- c) rritjen e organizmit;
- d) qarkullimin e gjakut nëpër zemër.

Rretho shkronjën para përgjigjes të saktë.

1. Vijat e lakuara të mbyllura të cilat paraqesin relievin në hartat gjeografike quhen:

- a) izobate;
- b) kordinata;
- c) izohipse;
- d) paralele.

Rretho shkronjën para përgjigjes së saktë.

2. Në fjalit e më poshtme, me shkronja të trasha, janë paraqitur kuptimet ku njëri është i saktë dhe njëri i pa saktë.

Rretho pohimin përkatës kështu që thënja të jetë e saktë.

1. Pasoj e rrotullimit të Botës rreth boshtit të vet është **ndërrimi i stinëve të vitit / ndërrimi i ditës dhe natës**.

2. Viti i brishtë paraqitet çdo **dy / katër** vite.

3. Çdo mal nga kolona e majtë lidhi me rajonet malore gjegjëse nga kolona e djathtë. Shkruaj shkronjën përkatëse në vijën e zbrazët.

1. ____ Jastrebeci	a) malet e Vllahis së vjetër
2. ____ Zllatibori	b) bjeshkët e nemuna
3. ____ Rtanj	c) masa Serbo-maqedone
	d) malet Karpato-ballkanike

4. Lidh gjendjen klimatike të pjesëve të caktuara të botës me faktorët klimatik të cilët ndikojn në të. Shkruaj shkronjën përkatëse në vijën e zbrazëta.

1. ____ në Antarktik është trashsia e madhe e akullit.	a) gjerësia e madhe gjeografike
2. ____ në Mongoli është klima shumë e thatë.	b) afërsia e rrymës së ftohtë detare
3. ____ në perëndim të Namibis gjendet shkretira.	c) afërsia e rrymës së ngrohtë detare
	d) largësia e madhe nga deti

1. Cilit shekull i përket viti 776 p.e.s.?

Përgjigja: _____ p.e.s.

2. Çka ka qenë njëri nga shkaqet më të rëndësishme të Luftërave Ballkanike të viteve 1912–1913?

- a) krijimi i Mbretërisë së Serbëve, Kroatëve dhe Sllovenëve
- b) tentimi i popujve Ballkanik për çlirimin nga pushteti osman
- c) atentati i Gavrilo Principit në trashëgimtarin e fronit austrohungarez
- d) konflikti i Fuqive Qendrore dhe Antantës

Rretho shkronjën para përgjigjes së saktë.

3. Lidh dukurinë historike me shekullin adekuat.
Shkruaj shkronjën e duhur në vizat e zbrazëta.

1. ____ zbulimi i shtypshkronjës	a) shek.XX
2. ____ zbulimi i penicilinës	b) shek.XVIII
3. ____ zbulimi i makinës së avullit	c) shek.XIV
	d) shek.XV

4. Lexo me vëmendje fragmentin nga burimi historik dhe përcakto në cilën mbledhje paqësore është krijuar.

„Neni XXXIV Anët e Larta të nënshkruarëve pranojnë avarësinë e Principatës së Serbisë, ... Neni XXXVI rregullon kufijt shtetëror të Serbisë, të cilat janë zgjeruar në katër qarqe- të Nishit, të Pirotit, të Vranjës dhe të Toplicës.“

- a) Kongresi i Vjenës në vitin 1815.
- b) Kongresi i Berlinit në vitin 1878.
- c) Konferenca e Londrës në vitin 1912/13.
- d) Konferenca e Parisit në vitin 1919.

Rretho shkronjën para përgjigjes së saktë.